

מחנה רמה

כנר על הגג

תמונת פתיחה:

(יש 'כנר על הגג', על גג, מנגן בכינור.
טוביה מביט בו מלמטה, וממתין למשפט הפתיחה שלו. (עלי להמליץ כי טוביה ישוחק על ידי 2-3 שחקנים, זהו תפקיד גדול מאוד) כל האחרים בתמונה קפואים על מקומם, וזה אמור לכלול את כל השחקנים. על הבמה להתחלק לפי קבוצות שבשיר, לדוגמא: כל האימהות יחד, הבנים יחד וכו'. אפשר גם שהם יהיו עם הגב לקהל לצורך הגדלת הדרמה.)

תמונה 1:

טוביה: כנר על הגג... נושם מטורף לא?
אבל פה, בכפרנו הקטן אנטבקה, אתם יכולים להגיד שכל אחד מאיתנו הוא כנר על הגג. זה לא קל.

אתם בטח תשאלו, אם זה כל כך מסוכן, למה להישאר שם? ואיך שומרים על איוון?

אני אומר לכם במילה אחת - מסורת!

מסורת! מסורת! מסורת!

מסורת! מסורת!

מסורת! מסורת!

טוביה, מדבר: יש לנו מסורת לכל דבר.

איך לאכול, איך לישון, איך לעבוד, איך להתלבש,

לדוגמא אנחנו תמיד חובשים פיסוי ראש וטלית קטנה.

אתם אולי תשאלו איך המסורת הזו התחילה?

ואני אומר לכם... אני לא יודע!

אבל בזכות המסורת כל אחד מאיתנו יודע מי הוא

ומה אלוקים מצפה מאיתנו לעשות.

אבות: מי יום וליל, נושא משא על שכם?

מי דואג לחם?

מי אומר תפילה?

לְמִי יֵשׁ הַזְכוּת, מִמֶּשׁ פֶּבַעַל-הַבַּיִת
לְהִיּוֹת פּוֹסֵק אַחֲרוֹן בְּכָל?

לאבא, לאבא! מסורת!

לאבא, לאבא! מסורת!

אמהות: מי צריכה לדעת, את הבית לשמר?

בית שקט, וכשר?

מי צריכה לדאוג לכל המשפחה

שאבא יוכל לקרוא לו במנוחה?

האמא, האמא! מסורת!

האמא, האמא! מסורת!

בנים: בגיל שלוש, קורא עברית. בעשר, כבר עובד.

והנה גם כלה מצאו . נקווה, שיפה היא. (skip to 3:29)

בנות: למי אמא מראה, בישול וגם תפירה?

לאהוב כל בעל, שאבא כבר ימצא.

בנים ובנות: בנות! בנים! מסורת!

בנות! בנים! מסורת!

(skip to 4:16)

(מתחיל שיר 1: מסורת- עוצר באמצע השיר ומציג את הדמויות)

וּבְכִפּוֹר הַכֶּפֶר שְׁלֹנּוּ, תָּמִיד הָיוּ הַדְּמוּיּוֹת הַמְּיוֹחֲדוֹת.

(דמויות אילו יוצאות לפתע מתוך הקהל שעל הבמה,

אולי רואים גם את הקהל)

לְמִשַׁל יִנְטָה- הַשְּׂדֵכְנִית,

רַב גָּחוּם, הַקֶּבֶץ.

וחשוב מכולם, הרב הטוב שלנו.

(ממשיכים את שיר מספר 1)

כולם שרים: מִסוֹרֶת! מִסוֹרֶת!

מִסוֹרֶת! מִסוֹרֶת!

מִסוֹרֶת! מִסוֹרֶת!

טוביה מדבר: בְּלִי הַמְסוֹרֶת, הַחַיִּים שֶׁלֵּנוּ יִרְעֲדוּ כְּמוֹ... כְּמוֹ כֶּנֶר עַל הַגֶּגֶץ...

תמונה 2:

(בבית של טוביה)

צייטל: אֵמָא, אֵמָא, יִנְטָה, הַשְּׂדֵכְנִית מְגִיעָה לְפָה.

הודל: אוֹלֵי הֵיא סוֹף סוֹף מִצָּאָה שִׁידוּךְ מִתְאַיִם בְּשִׁבְלֶיךָ, צֵיִטְל.

גולדה: מֵהֶפֶה שֶׁלְךָ לְאֱלוֹקִים, הַחוּצָה, כּוֹלֵם!! אֲנִי רוֹצֶה לְדַבֵּר עִם יִנְטָה לְבַד.

הודל: אַבְל אֵמָא, הַגְּבָרִים שֶׁהֵיא מוֹצֵאת...

הַאֲחֵרוֹן הִיָּה קְרִיחַ בְּלִי שִׁיעַר בְּכֻלָּל, וְגַם זָקֵן.

צייטל: בַּחֲוָרָה עֲנִיָּה בְּלִי יִיחוּס, לֹא יִכּוֹלָה לִהְיוֹת בְּרִרְנִית.

גולדה: אִם אַת רוֹצֶה שִׁיעַר, תַּתְּחַנְנִי עִם קוֹף.

חווה: גַּם בַּחֲוָרָה עֲנִיָּה מְסַתְּכֶלֶת עַל בַּעֲלָה מִפְּעַם לְפַעַם.

גולדה: לֹא מְסַתְּכִים עַל בַּעַל, מוֹצֵאִים בַּעַל וְזָהוּ.

צייטל: אַבְל אֵמָא, אֲנִי עֲדִיין לֹא, אֲנִי....

גולדה: שְׁקֵט! לְצֵאת! עַכְשֵׁיו!

(כל הבנות יוצאות וינטה נכנסת)

ינטה: גולדה! גולדה! יש לי חדשות טובות בשבילך.

Golda motions to Yenta
to sit. They both
sit

(מוטל נכנס פתאום ומפריע לשיחה)

מוטל: אה... צהריים טובים. האם אני יכול לדבר עם צייטל?

גולדה: היא עסוקה. תחזור מאוחר יותר.

מוטל: יש משהו שאני צריך לומר לה.

גולדה: אחר-כך.

ינטה: אחר-כך! (מוטל יוצא מבוויש) מה חייט עני ורזה רוצה מצייטל?

גולדה: הם תמיד היו חברים. הם מדברים, משחקים...

ינטה: משחקים? מה הם משחקים?

גולדה: אני לא יודעת. הם ילדים.

ינטה: מכאלה ילדים באים ילדים אחרים...

גולדה: ינטה, אמרת שיש לך חדשות טובות בשבילי.

ינטה: זה בקשר לליזר וולף, השוחט. אדם טוב וישר, ואני לא צריכה לספר

לך שיש לו הרבה כסף... נכון?

גולדה: כן, אבל הוא בודד. הוא אלמן. אשתו מיתה לפני שנים.

ינטה: אבל מכל הפנות הוא רואה רק את צייטל.

צייטל שלי?

גולדה:

לא, צייטל, הבת של המלך, בטח שצייטל שלך.

ינטה:

אבל טוביה רוצה תלמיד חכם, והוא בכלל לא אוהב את לייזר.

גולדה:

מצויין, אז שלא יתחתן עם לייזר. תגידי לטוביה ללכת ללייזר, אל תגידי

ינטה:

לו למה. תני ללייזר לדבר על זה. טוב גולדה. שלום ובבקשה.

שלום ינטה. (היא קוראת לבנות) בואו! בואו ילדים! צריך להתלבש

גולדה:

לכבוד שבת. מהר!

(היא עוזבת- והתמונה עוברת לחדר הילדים, כל הבנות בעידה

יכולות להשתתף כששלוש הראשיות מקדימה מדברות ושרות)

מעניין אם ינטה מצאה לך חתן.

הורל:

אני לא ממהרת שינטה תמצא לי חתן.

צייטל:

אלא אם זה מוטל החייט.

חווה:

מי שאל אותך?

צייטל:

אני לדוגמא, רוצה מישהו מעניין, ועשיר וחשוב.

חווה:

שיר 2: השדכנית

תמונה 3:

(באורוה של טוביה. טוביה מדבר עם אלקים, בזמן שהוא עובד)

אלוהים יקר, עשית לך הרבה, הרבה אנשים עניים.

טוביה:

אני מבין, כמובן, כי זו לא בושה להיות עני.

אבל זה גם לא כבוד גדול!

אז, מה היה נורא כל כך אם היה לי הון קטן?

שיר 3: לו עשיר הייתי

תמונה 4:

(אנשי הכפר באים אל טוביה, יחד עם אברם, האיש היחיד בכפר

שיודע לקרוא רוסית)

טוביה, טוביה! תראה מה פתוב בעיתון. תראה! תראה! תראה!

אברם:

שקט! שקט! הסוסים שלי הלכו לישון, טוב, דבר אברם.

טוביה:

טוב אז ראיתי את זה... (כולם מסתכלים בעיתון ואז מסתכלים על

אברם:

אברם כי הם לא יודעים לקרוא את זה)

טוב, כולנו ביאונ את זה. עכשיו ספר לנו מה זה אומר?

טוביה:

פתוב שבכפר בשם רג'נקה, היהודים היו צריכים לעזוב את הכפר מייד.

אברם:

למה? מאיזו סיבה? מדוע?

אנשים:

זה לא כתוב.

אברם:

מה קורה לך? למה אתה לא מביא לנו חדשות טובות? טוב רבותי, עוד

טוביה:

מעט שבת ואני צריך ללכת. אשתי הזמינה חצי מהכפר לארוחת שבת.

(נכנס הביתה)

- טוביה: אני בבית !!!
- (הבנות רצות אליו ומחבקות אותו, וחוזרות להתכונן לשבת, מוטל וצייטל מסתכלים זה על זה באהבה)
- גולדה: טוביה. יש לי משהו לומר לך.
- טוביה: כאילו שזה משהו חדש.
- צייטל: יש לי משהו לומר לך, מוטל, ינטה הייתה כאן.
- מוטל: כן אני ראיתי אותה.
- צייטל: אם הם יסכימו על מישהו זה יהיה מאוחר בשבילנו !!!
- מוטל: אבל מצאתי מישהו שימכור לי את מכונת התפירה שלו, אולי אם אחסוך כסף, בעוד כמה שבועות...
- צייטל: כמה שבועות זה כבר מאוחר.
- גולדה: לייזר וולף, השוחט, רוצה לראות אותך. יש לו משהו חשוב לומר לך.
- טוביה: מה יש לו לומר לי? אם הוא רוצה את הפרה שלי, שישכח מזה.
- גולדה: אני לא יודעת, טוביה, רק בבקשה, תדבר איתו אחרי שבת.
- טוביה: טוב, אחרי שבת.
- מוטל: מה עוד אפשר לעשות?
- צייטל: תוכל לבקש, הלילה, מאבא שלי לתת לך להתחתן איתי.

- מוטל: למה שיסכים? הרי אני תופר עני.
- צייטל: ואני הבת של חלבן עני.
- טוביה: ילדים בואו! אנחנו מדליקים את הנרות.
- מוטל: רב טוביה...
- טוביה: לא עכשיו מוטל. ילדים מהרו.
- מוטל: רב טוביה...
- טוביה: מה אתה רוצה מוטל?
- מוטל: אהה... רב טוביה...
- טוביה: כן, כן מוטל. מה אתה רוצה???
- מוטל: שבת שלום, רב טוביה...
- (כולם מסתכלים על מוטל מוזר, סביב השולחן - הקטע הזה הוא גם משעשע וגם מלא במתח)
- שיר 4: תפילת שבת (אפשר לשלב יותר אנשים ויותר נרות)

תמונה 5

(טוביה הולך לביתו של לייזר)

- טוביה: האם רב לייזר בבית?
- משרת: היכנס.
- טוביה: (מסתכל סביב) וְכֹל זֶה מִלְהַרוֹג חַיּוֹת מְסַכְּנוֹת?
- לייזר: מַה שְׁלוֹמְךָ וְאִיךָ הוֹלֵךְ רַב טוֹבִיָּה?
- טוביה: הַכֹּל כְּרָגִיל.
- לייזר: טוֹבִיָּה, אַתָּה בָּטַח יוֹדֵעַ עַל מַה אֲנִי רוֹצֵה לְדַבֵּר אִיתְךָ.
- טוביה: כֵּן, הַיּוֹם אַתָּה תִּרְצֶה אַחַת, מִחַר אַתָּה תִּרְצֶה שְׁנַיִה, אֲנִי לֹא מוֹכֵן לְמַכּוֹר לְךָ אֶף אַחַת מֵהֵן.
- לייזר: שְׁתַּיִם? לְמַה אֲנִי צָרִיךְ שְׁתַּיִם?
- טוביה: עַל מַה אַתָּה מְדַבֵּר?
- לייזר: אַתָּה לֹא יוֹדֵעַ?
- טוביה: בָּטַח שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ. אַתָּה מְדַבֵּר עַל הַפֶּרֶה שְׁלוֹי שְׁנוֹתֶנֶת חֵלֶב.
- לייזר: לֹא, אֲנִי מְדַבֵּר עַל הַבֶּת שְׁלֹךְ צַיִטֵּל.
- טוביה: הַבֶּת שְׁלוֹי צַיִטֵּל ???
- לייזר: אֲנִי אֶהְיֶה טוֹב אֵלֶיךָ... מַה אַתָּה אוֹמֵר טוֹבִיָּה?

טוביה:

אני חושב שזה שידוך !!

(שרים עם כל האנשים בפונדק)

שיר 5: לחיים

(טוביה הולך הביתה ופוגש שני שוטרים)

שוטר 1:

ערב טוב טוביה.

שוטר 2:

מזל טוב על הבת שלך.

טוביה:

תודה רבה.

שוטר 1:

אנחנו חייבים לומר לך טוביה, רק בגלל שאתה אחד מהיהודים
החביבים עלינו, שבקרוב יהיה כאן פוגרום.

שוטר 2:

אז תרחק מצרות, אתה שומע אותי?

(הם עוזבים) (טוביה מסתכל לשמים ואומר:)

טוביה:

למה היית צריך לקלקל דווקא את הלילה הזה מכל הלילות?

(טוביה נכנס הביתה)

גולדה:

נו. מה הוא אמר?

טוביה:

ששש. סבלנות אישתי. (הולך לצייטל)

אה! הנה היא. צייטל. מגיע לך מזל טוב, את הולכת להתחתן.

צייטל:

להתחתן? למה אתה מתכוון, אבא?

טוביה:

לייזר וולף, ביקש רשות להתחתן איתך.

צייטל:

אבא, אני לא יכולה להתחתן איתו, אני לא רוצה להתחתן איתו,

אני לא יכולה...

(מוטל נכנס)

מוטל: רב טוביה, האם אוכל לדבר איתך?

טוביה: אחר כך, מוטל, אחר כך.

צייטל: לפחות תן לו לדבר, אבא.

מוטל: לפני שנים, צייטל ואני הבטחנו זה לזו, שנתחתן.

טוביה: הבטחתם?

צייטל: כן, אבא.

טוביה: כבר לא שואלים בימינו את האבא?

מוטל: כבר הרבה זמן אני רוצה לדבר איתך על זה.

טוביה: נו טוב... ומתי אתם רוצים להתחתן?

צייטל: תודה, תודה אבא.

שיר 6: קסם של קסם

(צייטל ומוטל הולכים וטוביה מדבר לעצמו)

טוביה: אוי ווי...מה אני אומר לגולדה?

תמונה 6:

(במיטה בחדר השינה של טוביה וגולדה, הם ישנים וטוביה מעמיד

פנים שיש לו חלום ואז צורה "מתוך שינה")

טוביה (מדבר): אההההה !!! הצילו הצילו!

גולדה (מדברת): טוביה? טוביה קום !!

מה קורה לך? למה אתה צועק ככה?

טוביה (מדבר): איפה היא? איפה היא?

גולדה (מדברת): איפה מי? על מה אתה מדבר?

טוביה (מדבר): פרומה שרה, אשתו הראשונה של השוחט. היא הייתה פה לפני רגע.

גולדה (מדברת): מה קורה לך טוביה? פרומה שרה מיתה כבר לפני 20 שנה. זה רק

חלום. ספר לי מה חלמת, ואומר לך מה זה אומר.

טוביה (מדבר): חלמתי שאני בחגיגה וכל מי שאנו מכירים, שכבר מת, היה שם.

פתאום הסבתא רבא שלך, צייטל, זכרונה לברכה, הגיעה, ואמרה לי:

שיר 7: חלומי של טוביה

After song, continue with added scene (hand-written, at the end of the song lyrics). then continue here

רוח רעה! לכי לך! וזה קרה כי הלכת לראות את השוחט לייזר וולף. גולדה:

אם סבתא שלי צייטל, שתנוח על משכבה בשלום, טרחה ובאה מהעולם

הבא פדי לספר לנו על החייט... אז אני אומר שהכל לטובה... לילה טוב.

טוביה: אמן !!! (ומחיך)

תמונה 7:

(החתונה, כל העידה יכולה להשתתף)

שיר 8: זריחה שקיעה

(כולם רוקדים עם החתן ועם הכלה, באמצע הריקוד יש פוגרום,

אפשר לעשות זאת בהילוך איטי, המוסיקה והמצב צריכים

להשתנות בהתאם, והתמונה מסתיימת.)

תמונה 8:

(כמה חודשים לאחר מכן, הודל באה לדבר עם טוביה)

טוביה: את מאוהבת בפרצ'יק, המורה בבית הספר? הוא מהפכן. קודם אחותך מתחתנת עם חייט, ועכשיו את עם מורה? למה אתן אוהבות להיות עניות?

הודל: אבא

טוביה: ולמה את צריכה לעבור לגור בקייב?

הודל: בבקשה אל תכעס.

טוביה: את חושבת שאם נתתי למוטל וצייטל רשות להתחתן, אני צריך לתת גם לך?

הודל: נשמח לקבל את ברכתך, אבא.

טוביה: מה עוד אני יכול לעשות?

הודל: תודה אבא. פרצ'יק נוסע לקייב מחרף ואני אצטרף אליו כאשר הוא יכתוב לי מכתב.

טוביה: ומה אומר לאמא שלך, עוד חלום? אני כבר אחשוב על משהו.

תמונה 9:

(בבית)

טוביה: זה עולם חדש גולדה. הם כולם מאוהבים פתאום.

גולדה: אני לא מאמינה שאתה נותן לה להתחתן איתו ולנסוע לקייב.

שיר 10: התאהבני?

תמונה 10: (in the sm. platform stage R, w/a spotlight)

(בתחנת הרכבת)

הודל: אתה לא צריך לחכות איתי לרכבת אבא. אתה תאחר לעבודה.

טוביה: האם הוא בצרה? בבית-הסוהר? במשפט?

הודל: כן, אבל הוא לא עשה כלום.

טוביה: טוב, אז אם הוא לא עשה כלום, למה הוא בצרות?

הודל: אבא, איך אתה יכול להגיד את זה?

טוביה: הוא מבקש ממך לעזוב את אבא ואמא שלך, ולעבור איתו לסיביר, לשלג, ולהתחתן איתו שם?

הודל: לא אבא, הוא לא ביקש ממני לבוא. אני רוצה ללכת.

שיר 11: הרחק מביתי הטוב.

אבא. רק אלוקים יודע מתי נתראה שוב.

אז נשאיר את זה בידיו, אם כך.

תמונה 11:

(בבית של מוטל וצייטל, כל המשפחה התאספה מסביב לתינוק

ולמכונת תפירה חדשה של מוטל. חוה ונער גוי, לידם בצד.)

מוטל: אני אראה לך איך זה פועל, אתה מכניס לפה בד, וחוט לשם... זה ממש

מדהים. (כולם מאוד מתלהבים)

פייטקה: אבא שלך שם, חוה. תני לי להיכנס לשם. תני לי לספר לו עלינו.

חוה: לא! זה יהיה רע מאוד. הוא חושב שאתה רק מוכר לי ספרים.

(טוביה רואה את חוה ויוצא החוצה, פייטקה קופץ בבהלה ורוצה

ללכת. החלק שבבית יכול להיות קפוא בינתיים בתמונה זו)

פייטקה: שלום, אדוני. שלום חוה.

טוביה: (בחשדנות) שלום לך. על מה את והוא דיברתם?

חוה: על כלום. הוא מביא לי ספרים, אבא.

טוביה: טוב.

חוה: אבא. פייטקה ואני... פייטקה ואני... אנחנו רוצים להתחתן.

טוביה: מה??? השתגעית? הוא לא יהודי.

חוה: אבל אבא...

טוביה: לא!!! את מבינה אותי? לא!!!

חוה: כן אבא. (היא עוזבת וגולדה יוצאת החוצה)

גולדה: בוא נלך, כבר מאוחר.

טוביה: אני רוצה לראות את המכונה של מוטל.

גולדה: אתה תראה אותה שוב בפעם אחרת.

טוביה: (צועק) אני רוצה לראות אותה ע..כ..ש..י..ו!!!

(כולם מסתובבים והתמונה קופאת. כיבוי אורות)

תמונה 12:

(בבית של טוביה, הם יושבים לארוחת הערב, וכומר העיירה מגיע

ומקיש בדלת)

טוביה: בן אדם לא יכול לאכול בשקט???

(גולדה הולכת לדלת)

גולדה: טוביה, זה הכומר (הוא נכנס)

כומר: אני כאן כדי לומר לך, שהבת שלך חוה ופייטקה, התחתנו היום. משום

שאתה איש טוב, טוביה, חשבתי שכדאי שתידע את זה.

טוביה: יש לנו עוד ילדים בבית... ואתה- לך מכאן.

גולדה: אבל חוה...

טוביה: חוה מיתה. אין חוה ואנחנו נשכח אותה.

(ניגון של השיר של חוולה, וכיבוי אורות)

תמונה 13:

(ברחוב)

חוה: אבא. אבא. חיפשתי אותך בכל מקום. אבא חכה.

טוביה: לא חוה- לא!!

(חוה רצה מחוץ לבמה, טוביה ממשיך לעבוד ואברם רץ אליו)

אברם: טוביה! טוביה! ראית את השוטר לאחרונה?

טוביה: לא. למה אתה שואל?

אברם: יש שמועות בעיירה. חשבנו שאם אתה מכיר אותו טוב אז...

קהל אנשים: שמועות? אילו שמועות?

טוביה: שקט! דבר אברם

אברם: מישוהו בזולודין אמר שבסנט. פטרסבורג...

(השוטר בא אליהם)

טוביה: שלום, אדוני הנכבד.

שוטר: כמה זמן אתה צריך כדי למכור את הבית שלך?

טוביה: למה אני צריך למכור את הבית שלי? הוא מפריע למישוהו?

שוטר: יש לי עיצה בשבילכם היהודים,

אתם צריכים לעזוב את אנטבקה. כולכם!

טוביה: (הקהל צועק, אבל טוביה משתיק אותם)

לי יש עיצה בשבילך, לך מפה מייד. זו האדמה שלי.

~~ינוטה: נו טוב, אנטבקה לא הייתה ממש גן-עדן~~

~~איש: 1 זה נכון~~

~~אישה: 2 אחרי הכל, מה יש לנו פה?~~

שיר: אנטבקה

אבותינו עברו, הרבה פעמים במהירות ממקום למקום

אולי בגלל זה אנחנו תמיד עם כובע על הראש?

~~איש: 15~~

טוביה:

טובה

תמונה 14:

(תמונת הפרידה, כולם מתכוננים ללכת, ינטה רצה אל גולדה)

ינטה: גולדה! גולדה! כל חיי חלמתי ללכת למקום אחד. נחשי לאן?

אה. בחיים לא תנחשי. בכל פסח, מה אנו אומרים?

גולדה: בשנה הבאה בירושלים. את הולכת לארץ ישראל?

ינטה: כן. נכון. לארץ ישראל.

גולדה: שלום, ינטה.

ינטה: ולאן אתם הולכים? אתם לא יודעים?

טוביה: בואי גולדה, אנחנו צריכים ללכת.

כולנו נהיה יחד. מוטל, צייטל והתינוק. את תראי.

גולדה: מוטל הזה הוא בחור טוב. ומה עם הודל ופרצ'יק? האם הם באים כל

שבת מסיפיר, לבקר אותנו?

לייזר: טוביה, לאן אתה הולך? toWare?

Notware Palmer!

טוביה: לשיקאגו... באמריקה.

לייזר: אנחנו הולכים לניו-יורק באמריקה. אנחנו נהיה שכנים. שלום טוביה.

טוביה: שלום לייזר וולף.

(מדבר אל החיות שלו)

טוב חברים שלי, זה הזמן לומר שלום. האיכר בוצ'נקו יבוא לקחת

אתכם מאוחר יותר. אם תהיו טובים אליו, הוא יהיה טוב אליכם.

- גולדה: חוה. אבא לא יראה אותך.
- חוה: אני רוצה לומר לו שלום.
- גולדה: הוא לא יקשיב לך.
- חוה: אבל לפחות הוא ישמע אותי. אבא, גם אנחנו עוזבים את המקום הזה. שלום אבא, שלום אמא.
- פייטק: בואי, חוה.
- גולדה: שלום חוה, שלום פייטק, שישמור עליכם אלוקים, אנחנו נמצאים אצל דוד אברהם.
- חוה: פן אמא.
- גולדה: צייטל, אל תשפחי את התינוק.
- צייטל: שלום אבא.
- טוביה: עבוד קשה מוטל, ובואו אלינו בקרוב.
- מוטל: פן, אני אעבוד קשה.
- טוביה: טוב ילדים, בואו גלך, אלוקים הראה לנו את הדרך.
(כולם עוזבים את אנטבקה, והכנר על הגג מנגן בכינור שוב, אחרי שהעידה עוזבת את הבמה, הם יכולים לחזור ולשיר את השיר

סוף

מסורת- כיבוי אורות)